

هیکاک، دین A. . Haycock. اذهان مستبد: نمایه‌های روانشناختی، خودشیفتگی و استبداد/ نویسنده دین A. هیکاک؛ مترجم میلاد رستگاری فرد؛ ویراستار تحریریه نشر سایلاو. / سایلاو ۱۴۰۱
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۲۴-۵۲-۱

یادداشت: عنوان اصلی: Tyrannical minds : psychological profiling, narcissism, and dictatorship, ۲۰۱۹.

مجموعه مطالعات میان رشته‌ای.

موضوع: Dictators -- Psychology -- Case studies

موضوع: استبداد -- جنبه‌های روان‌شناسی -- نمونه پژوهی

شناسه افزودن: رستگاری فرد، میلاد، ۱۳۷۴-، مترجم

رده بندی کنگره: JC ۵۵۳ رده بندی دیویی: ۳۲۰/۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۹۵۶۶۲

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای نشر سایلاو محفوظ است.

برداشت بخشی از این اثر، صرفاً با اجازه کتبی از نشر سایلاو میسر است.

www.ketab.ir

عنوان: اذهان مستبد: نمایه‌های روانشناختی،

خودشیفتگی و استبداد

نویسنده: دین A. هیکاک

مترجم: میلاد رستگاری فرد

ویراستار: تحریریه نشر سایلاو

انتشارات: سایلاو / نوبت چاپ: اول / بهمن ۱۴۰۱

تیراژ: ۱۳۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: ترانه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۲۴-۵۲-۱

نشانی: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، نبش لباقی

نژاد غربی، پلاک ۲۱۱ / واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۶۶۱۲۸۶۴۱

یونیکود ثابت جلد کتاب‌های سایلاو متحصراً برای استفاده سایلاو

طراحی شده است و امکان کپی برداری از آن وجود ندارد.

در آینده‌ای نزدیک، مطالعات میان‌رشته‌ای
نه یک انتخاب که یک اجبار خواهد بود.

سایلاو؛ نخستین ناشر تخصصی
مطالعات میان‌رشته‌ای در کشور

www.ketab.ir

ستون‌های آفرینش یا ستون‌های آسمان، تصویر مشهوری است که توسط
تلسکوپ هابل از خرطوم فیل‌ها واقع در سحابی عقاب گرفته شده است.

Pillars of Creation / Credit: NASA

در مطالعات میان‌رشته‌ای دانش دو یا چند رشته‌ی علمی برای شناخت و حل مسائل مهم و چندوجهی با هم تلفیق می‌شوند. در بسیاری از موارد، شناخت یک پدیده‌ی مهم و یا معضل اجتماعی از ظرفیت یک رشته‌ی بخصوص علمی خارج است و اینجاست که مطالعات میان‌رشته‌ای با عبور از مرزهای سنتی دانش، امکان درک این پدیده‌ها را فراهم می‌سازد. برای مثال، هر نوع استنتاج هستی‌شناسی از نظریه تکامل، رویکردهای فلسفی به تفاسیر مختلف نظریه کوانتوم، بسیاری از مباحثات مرتبط با مسئله اخلاق، مسئله وجود خدا، داروینیسیم اجتماعی و... نیازمند رویکردهای میان‌رشته‌ای هستند.

در سال اول فعالیت سایلاو، مطالعات میان‌رشته‌ای ما بیشتر تلفیق علم و فلسفه را دربرمی‌گرفت و بیشتر به پیامدهای نظریه‌های علمی و رویکردهای فلسفی و آن دسته از نظریه‌های روانشناسی می‌پرداخت که با داده‌های علمی پشتیبانی می‌شوند. اما از سال دوم و با قد کشیدن سایلاو، کتاب‌های سایلاو سیطره‌ی وسیعی از حوزه‌های گوناگون از فیزیک گرفته، تا عصب‌شناسی، فلسفه‌ی ذهن، تاریخ، نظریه‌ی تکامل، علوم اجتماعی، علوم شناختی و مکاتب فکری گوناگون را پوشش می‌دهد. می‌دانیم راه دشواری در پیش داریم اما اگر الان این کتاب را دست دارید به معنای هموار شدن بخشی از این مسیر طولانی است.

مهم نیست چه رشته‌ای خوانده‌اید، تلاش سایلاو بر این است که دانشجویان فیزیک، با ولع کتاب‌های سایلاو را در موضوع زیست‌شناسی بخوانند و دانشجویان هنر از پیامدهای فلسفی اکتشافات علمی بهره‌مند شود. بنابراین از هر طیف و هر رشته‌ای که هستید کتاب‌های میان‌رشته‌ای سایلاو، مشعل روشنائی کوچکی در دستان شما در تاریکی به سوی حقیقت خواهند بود.

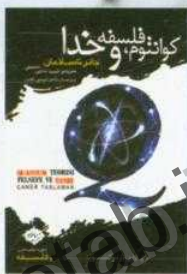
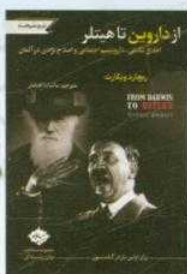
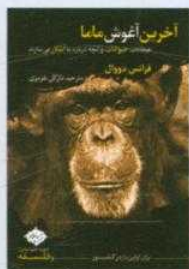
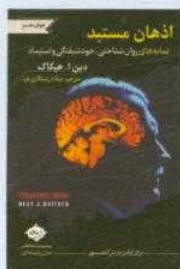

پرزیدنت فورد شاهد دست دادن هنری کیسینجر، وزیر امور خارجه، با مائو تسه تونگ، رئیس حزب کمونیست چین، در جریان بازدید آن‌ها از اقامتگاه مائو در پکن، چین، ۲ دسامبر ۱۹۷۵. مائو که ۱۰ ماه پس از گرفتن این عکس مُرد، رهبری خردمندانه، ماکیاولیست و فاقد هرگونه پیشمانی و دلسوزی بود. میراث او مرگ حدود ۶۵ میلیون نفر است که حتی از هیتلر و استالین هم بیشتر است.

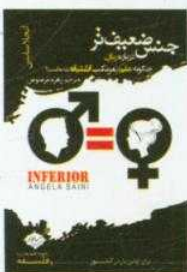

یک زن کشاورز در ۲۷ ژوئن ۱۹۹۷ در پیونگ یانگ، جمهوری دموکراتیک خلق کره، جیره غذایی یک روز را به دوربین نشان می‌دهد. در آن زمان، کیم جونگ ایل، پدر کیم جونگ اون، دیکتاتور کره شمالی بود. کمبود مواد غذایی در زمان کیم جونگ اون هم ادامه دارد زیرا این دیکتاتور مدت‌ها است که ثروت و منابع کشور را صرف توسعه سلاح‌های هسته‌ای کرده است.

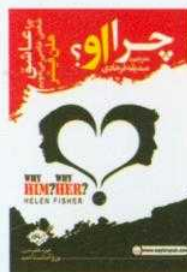

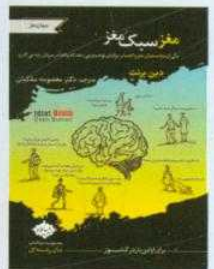
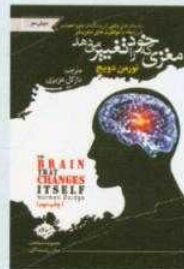
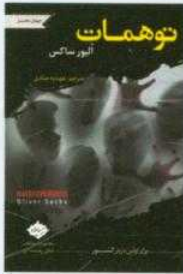

علم، فلسفه و خدا

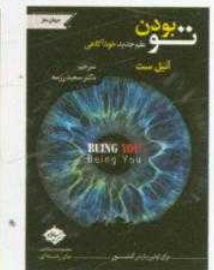

جامعه‌شناسی و علم

دیوید ایگلمن

”با حیوانات مهربان تر باشیم“

www.ketab.ir

آیا می دانستید

حیوانات هم مثل ما انسان ها، از احساساتی چون شادی، خوشحالی، ترس، افسردگی، حسادت، مهربانی و حتی از خود گذشتگی برخوردارند.

آن ها باهوش، اجتماعی و احساساتی هستند و درد ورنج را کاملاً احساس می کنند.

۱۱	پیش‌گفتار
۱۷	مقدمه
	فصل اول
۱۹	همدم هینلر
	فصل دوم
۶۵	رشته‌ای سزی و راز آلود
	فصل سوم
۸۹	ترکیب خطرناک خیمه‌ها
	فصل چهارم
۱۱۵	پیش‌بینی ظالم
	فصل پنجم
۱۲۵	«ماهیت حاکمیت او بسیار شخصی بود»
	فصل ششم
۱۵۵	آیا مائو تسه تونگ یک هیولا بود؟
	فصل هفتم
۱۷۵	«جعبه سیاه»
	فصل هشتم
۲۰۱	«همیشه کسانی هستند که باید بمیرند»؛ «مردم من عاشق من هستند» -معمّر قذافی و عیدی امین

فصل نهم

۲۱۵ «من می دانم که آن ها در حال برنامه ریزی برای قتل من هستند.» - صدام حسین

فصل دهم

۲۳۳ این بلا سرا نمی آید

فصل یازدهم

۲۷۵ آیا این بلا می تواند سرا ما هم بیاید؟

فصل دوازدهم

۳۰۹ نتیجه گیری ها و هشدارها

آلبوم تصاویر

۳۲۷ تصاویر

۳۳۳ گزیده ای از مطالب آماده شده برای پرزیدنت کارتر پیش از اجلاس کمپ دیوید

ضمیمه ۲

۳۳۷ متن بازجویی ها از خواهر هیتلر

ضمیمه ۳

۳۴۳ نمایه اولیه از فیدل کاسترو

ضمیمه ۴

۳۴۷ دیگر مستبدان و تروریست ها

(عمر البشیر دیکتاتور سودان، فرانسیسکو ماسیاس انگوئما و تئودورو اوبیانگ انگوئما، اسامه بن لادن)

منابع

۳۵۲

منابع

برای قربانیان گذشته، امروز و آینده؛
و برای مبارزان گذشته، امروز و آینده

پیش گفتار

یکی از دوستانم وقتی متوجه شد که قصد نوشتن این کتاب را دارم، در نامه‌ای خطاب به من نوشت: یک چیز در مورد دیکتاتورها که برای من سخت است، این است که چرا بعضی کارها را انجام می‌دهند. مثلاً من وقتی از خواب بیدار می‌شوم و با خود فکر می‌کنم امروز چه کاری انجام دهم، ذهنم سمت کارهایی مانند گیتار زدن یا قایق سواری می‌رود اما آن‌ها با خود فکر می‌کنند «چه می‌شود اگر به فلان کشور حمله کنم و همه چیز آن‌ها را مال خودم کنم».

بسیاری دیگر از افراد هم -که مانند این دوست من، بلندپروازی‌های دیکتاتورمآبانه ندارند- از اعمال فرمانروایانی که در گذشته بر جان و مال میلیون‌ها نفر مسلط شده و میلیون‌ها نفر دیگر را هم کشته‌اند، متعجب می‌شوند. خیلی از ما هم به همین شکل، از اعمال دیکتاتورهای حال و آینده که به تهدید ما می‌پردازند که تنها می‌خواهیم «گیتار بنوازیم» یا «قایق سواری کنیم»، شگفت زده می‌شویم.

هدف این کتاب این است که نقش متغیرهای روان‌شناسی را به فهرست عوامل مؤثر در ظهور چنین شخصیت‌هایی بیفزاید. تمام مستبدانی که در اینجا مورد بررسی

قرار می‌گیرند در ۱۰۰ سال گذشته دوران زندگی خود را گذرانده‌اند. جالب است که همه آن‌ها مرد هستند (اما کسانی مثل مری اول، ملکه سابق انگلستان و ایرلند که دشمنان پروتستانش او را «مری خون‌خوار» می‌نامیدند و همچنین ملکه رانالوالونا اول^۱، ملکه ماداگاسکار و برخی دیگر به ما یادآوری می‌کنند که همه ستمگران یا دیکتاتورها در طول تاریخ مرد نبوده‌اند).

فرهنگ لغت مریام وبستر^۲، یک دیکتاتور را شخصی می‌داند که «کنترل کامل و خودکامه را در دست دارد؛ فردی با قدرت حکومتی نامحدود». در برخی موارد ممکن است یک دیکتاتور، خیرخواه مردم باشد اما غالباً حاکمانی که قدرت مطلق به دست می‌آورند، به روش‌های مطلقاً ظالمانه حکومت می‌کنند. از دیکتاتورهای خیرخواهی مانند لی کوان یو^۳ که از سال ۱۹۵۹ به مدت نزدیک به ۳ دهه بر سنگاپور حکومت کرد و یوسپ بروز تیتو^۴ که از سال ۱۹۴۴ به مدت نزدیک به چهار دهه بر یوگسلاوی حاکم بود، اغلب به عنوان نمونه‌هایی از این نوع نادر از حاکمان مستبد یاد می‌شود.

در اغلب موارد، دیکتاتور یک فرد است یا مستبد است؛ حاکمی که برای حفظ قدرت خود و دستیابی به اهدافش، از خشونت، غلبه، سرکوب، زندان، شکنجه و قتل استفاده می‌کند. در این کتاب، عنوان‌های دیکتاتور ظالم و مستبد همگی به یک معنا به کار می‌روند زیرا تعداد دیکتاتورهای خیرخواه زیاد نیست.

«خود را جای دیگران گذاشتن» یکی از راه‌هایی است که دولت‌ها با استفاده از آن، سعی می‌کنند هرچه بیشتر به رفتار حاکمان خارجی و تروریست‌ها پی ببرند. سازمان‌های حکومتی در بسیاری از کشورها با به‌کارگیری روان‌پزشکان و روان‌شناسان، سعی در مطالعه حاکمان دیگر کشورها و تهیه نمایه‌ای از مشخصات روان‌شناختی مخالفان خود دارند. سازمان سیا، وزارت امور خارجه ایالات متحده و نهادهای مشابه آن‌ها در کشورهای دوست و دشمن با تهیه چنین نمایه‌هایی امیدوارند بتوانند اقدامات رهبران خارجی دوست و همچنین دیکتاتورها و

1. Ranavalona I
2. Meriam-Webster
3. Lee Kuan Yew
4. Josip Broz Tito

تروریست‌های مخالف را درک کرده، پیش‌بینی کنند و بر آن‌ها تأثیر بگذارند. برای نشان دادن این‌که سازمان‌های اطلاعاتی چگونه این نمایه‌ها را از رهبران خارجی تهیه کرده و چگونه از این اطلاعات برای پیشبرد منافع ایالات متحده استفاده می‌کنند، مطالعات موجود بر روی برخی از حاکمان مشروع و غیرمستبد، در فصل ۲ به تفصیل مورد بحث قرار گرفته و در جای دیگری از کتاب نیز به آن اشاره شده است.

اهمیت این نوع روان‌شناسی کاربردی، زمانی آشکار می‌شود که بدانیم تنها در قرن گذشته، مستبدان، ستمگران و تروریست‌ها مسئول مرگ ده‌ها میلیون انسان بی‌گناه بوده‌اند. آن‌ها همچنین زندگی صدها میلیون نفر دیگر را مختل یا نابود کرده‌اند. اقدامات کسانی مثل آدولف هیتلر، جوزف استالین، مائوتسه تونگ، ایدی امین، معمر قذافی، صدام حسین و اسامه بن لادن روی هم رفته، به طور مستقیم و غیرمستقیم بر زندگی میلیون‌ها نفر تأثیر گذاشته است. آن‌ها از مقرهای فرماندهی، کاخ‌ها و مخفیگاه‌های خود دستور قتل و کشتار صادر می‌کردند و با وجود این، در برخی موارد توسط پلیس محلی یا نیروهای فداکار خود محافظت می‌شدند.

این قاتلان چه تفاوتی با قربانیان خود دارند؟ چگونه می‌توان رفتارهای آن‌ها از جمله میل آن‌ها برای تسلط، به بند کشیدن، شکنجه و سلاخی دیگران را توضیح داد؟

بسیاری از آن‌ها دارای ویژگی‌های شخصیتی غیرعادی در مواردی اختلالات روانی مشابهی هستند که می‌توان به وسیله آن‌ها، رفتار این افراد را پیش‌بینی کرد و توضیح داد. روان‌شناسانی که برای آژانس‌های اطلاعاتی کار می‌کنند، معمولاً در تجزیه و تحلیل‌های خود از حالات روانی رهبران خودکامه، متوجه می‌شوند که این افراد اغلب دارای دسته‌ای از صفات هستند که به عنوان گوناگونی از جمله «سه‌گانه تاریک»^۱، «چهارگانه تاریک»^۲، خودشیفتگی بدخیم، روان‌آزاری^۳ و اختلال شخصیت پارانویید از آن‌ها یاد می‌شود. تشخیص این ویژگی‌های شخصیتی اساسی در افراد مستبد، درک بهتری از اعمال و اهداف آن‌ها به دست می‌دهد.

-
1. The Dark Triad
 2. The Dark Tetrad
 3. psychopathy

داشتن چنین درکی، پیش‌تر هم به دولت‌های مختلف امکان داده است که رفتار دشمنان خود را پیش‌بینی کنند و فهم چگونگی و چرایی رفتار این افراد را هم ساده‌تر کرده است.

البته این نمایه‌های روان‌شناختی همیشه هم دقیق نبوده‌اند، به‌خصوص در میانه‌های قرن بیستم. از آن زمان تاکنون، روان‌پزشکان برجسته مانند جروولد ام. پست، تحلیل‌گر سابق سازمان سیا، اثربخشی این روش‌ها را تا حد زیادی بهبود بخشیده‌اند تا دریابند که رهبران خارجی، چه دوست و چه دشمن، جهان را چگونه می‌بینند و در موقعیت‌های حساس که می‌تواند امنیت ملی را تحت تأثیر قرار دهد، چگونه واکنش نشان می‌دهند.

نمایه‌سازی روان‌شناختی، عملی است که سعی دارد با ترکیب دو علم «نرم» روان‌شناسی و علوم سیاسی، ابزاری را فراهم کند که درک و مهم‌تر از آن، پیش‌بینی رفتار رهبران خارجی را تسهیل سازد.

فرض ما این است که روان‌شناسان ماهر که توانایی رمزگشایی از خصلت‌ها، اختلالات و نقاط قوت و ضعف روانی افراد کشورهای خارجی را دارند، می‌توانند برای کشورهای خود بسیار مفید واقع شوند. با این چگونگی تفکر و رفتار یک رهبر خارجی، همچنین درک انگیزه‌ها و ترس‌های او، می‌تواند نمای قابل‌توجهی را در مراودات تجاری و سایر مذاکرات برای یک کشور ایجاد کند. این امر دولت‌ها را قادر می‌سازد تا در برخورد با کشورهای دوست و دشمن، استراتژی‌های مؤثرتری را در پیش بگیرند و بدین‌ترتیب در شرایط بحرانی وضعیت بهتری داشته باشند و بتوانند نقاط قوت دشمنان را تضعیف کنند.

وضعیت روحی یک حاکم یا رئیس دولت موضوع بسیار مهمی برای مطالعه است. ساده‌لوحانه است اگر بخواهیم هنگام بحث در مورد موفقیت‌ها، شکست‌ها و رویکرد حاکمانی مانند کالیگولا، ماهاتما گاندی، وینستون چرچیل، ریچارد نیکسون، جان اف کندی، دونالد ترامپ و صدها نفر دیگر به حکمرانی، حالات ذهنی و روحی آن‌ها را نادیده بگیریم.

دوران ریاست جمهوری غیرعادی و بحث‌برانگیز آقای ترامپ، کنار گذاشتن

وی از بحث‌های این کتاب را غیرممکن کرد. همان‌طور که در فصل‌های آینده به آن اشاره خواهیم کرد، برخی از متخصصان حوزه بهداشت روان، به قدرت رسیدن او را خطرناک می‌دانند زیرا او از اختلالات شخصیتی^۱ رنج می‌برد. گروهی دیگر از متخصصان، هیچ اظهارنظری در مورد نوع بیماری او نمی‌کنند اما رفتار او را نگران‌کننده می‌دانند. برخی دیگر معتقدند که او بیماری روانی ندارد ولی از لحاظ شخصیتی خیلی اهل اجرای نمایش و تحریک دیگران است؛ او کسی است که همان‌طور که در کتاب‌های خودش هم اعتراف می‌کند، حرف‌های مبالغه‌آمیز می‌زند و هیچ بی‌احترامی و توهینی را هم بی‌پاسخ نمی‌گذارد.

من صلاحیت این را ندارم که بگویم کدام یک از این ادعاها در مورد آقای رئیس‌جمهور صدق می‌کند. آن سرلینگ^۲، دخترنویسنده معروف، راد سرلینگ^۳، به نقل از پدرش می‌گوید: «در هر چه که می‌نویسی و در هر موقعیتی که آن را می‌نویسی، هرگز مرتکب این اشتباه نشو که خودت را باهوش‌تر از مخاطبت فرض کنی.» من از این هم فراتر می‌روم و حتی خوانندگانم را از خودم باهوش‌تر می‌دانم. فرض من این است که آن‌ها، اطلاعاتی که من دهم را با آنچه از قبل می‌دانند، ترکیب می‌کنند و تحقیقات دیگر را نیز مطالعه می‌کنند. من روی آن‌ها حساب می‌کنم که نتیجه‌گیری‌های خودشان را داشته باشند چون به آن‌ها همان دارم.

-
1. Personality Disorder
 2. Ann Serling
 3. Rod Serling

مقدمه

کارل گوستاو یونگ^۱ بیش از ۷۵ سال پیش نوشت: «امروزه ما برای ادامه حیات خود به روان‌شناسی نیاز داریم». او این نقل قول را در آخرین کتابش تحت عنوان *خاطرات، رویاها، تأملات* که در سال ۱۹۶۱ منتشر شد، آورده است: «ما از آن جهت در برابر نازیسم و بلشویسم ملت و ملت و ملت شده‌ایم که چیزی از انسان نمی‌دانیم، یا آنچه می‌دانیم تنها تصویری کج و معوج و مخدوش از آن را ارائه می‌دهد. اگر ما به خودشناسی رسیده بودیم، اوضاع این‌طور نبود. ما رودررو با مسئله وحشتناک شر ایستاده‌ایم و حتی نمی‌دانیم چه چیزی در برابر ماست. چه رسد به این‌که بخوایم بدانیم از چه ابزاری در برابر آن استفاده کنیم. حتی اگر می‌دانستیم، باز هم نمی‌توانستیم بفهمیم چگونه این اتفاق می‌تواند برای ما بیفتد.»^(۱)

نازیسم به عنوان یک نیروی سیاسی، در سال ۱۹۴۵ مانند خرابه‌های برلین بمباران شده بر فراز پناهگاه زیرزمینی هیتلر، فرو ریخت. نسخه‌های مختلف کمونیسم، به عنوان ادامه‌دهندگان راه بلشویسم، هنوز هم جسته‌وگریخته وجود دارند اما با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در اوایل دهه ۹۰ میلادی، ضربه مهلکی خوردند. با این حال، سخن یونگ به همان اندازه‌ای که در زمان نوشته شدن آن اهمیت داشت، امروزه نیز مهم است.

۱. Carl Gustav Jung: فیلسوف و روان‌پزشک اهل سوئیس بود که با فعالیتش در روان‌شناسی و ارائه نظریاتی تحت عنوان روان‌شناسی تحلیلی شناخته می‌شود.

تا زمانی که کشورها سلاح‌های کشتار جمعی در اختیار دارند، ادامه حیات ما در خطر است. تا زمانی که نیروهای خطرناک غیردولتی، خیال دسترسی به سلاح‌های کشتار جمعی را در سر می‌پرورانند، موجودیت ما در خطر است. «مسئله وحشتناک شر» همچنان یک مسئله تعیین‌کننده در مورد نوع بشر و طبیعت انسان است. با این حال، یک جنبه از آریایی بدبینانه یونگ وجود دارد که در آن پیشرفت کرده‌ایم. ما اکنون می‌دانیم که دیکتاتوری‌های سرکوبگری مانند آلمانِ هیتلر، شورویِ استالین، چینِ مائوتسه تونگ، عراقِ صدام حسین و بسیاری دیگر در طول تاریخ، چگونه به قدرت رسیده‌اند. همچنین ما اکنون می‌دانیم «چگونه ممکن است این اتفاق برای ما بیفتد.»

www.ketab.ir